

YR ATODLENNI

ATODLEN 4

Rheoliad 6(c)

Rheoli a dileu TSE mewn anifeiliaid defeidiog a gafraidd

Hysbysu

1.—(1) At ddibenion Erthygl 11, rhaid i unrhyw berson sydd ag unrhyw anifail defeidiog neu afraidd yn ei feddiant neu o dan ei reolaeth, sydd o dan amheuaeth o fod wedi ei effeithio gan TSE, hysbysu Gweinidogion Cymru ar unwaith a'i gadw yn y daliad hyd nes yr archwilir yr anifail gan arolygydd milfeddygol.

(2) Rhaid i unrhyw filfeddyg sy'n archwilio neu'n arolygu unrhyw anifail o'r fath hysbysu Gweinidogion Cymru cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl.

(3) Rhaid i unrhyw berson (ac eithrio Gweinidogion Cymru) sy'n archwilio corff unrhyw anifail defeidiog neu afraidd, neu unrhyw ran ohono, mewn labordy ac sy'n amau'n rhesymol fod TSE yn bresennol hysbysu Gweinidogion Cymru ar unwaith, a chadw'r corff ac unrhyw rannau ohono hyd nes yr awdurdodir eu gwaredu gan arolygydd milfeddygol.

(4) Mae methu â chydymffurfio â'r paragraff hwn yn drosedd.

Cyfyngu ar symudiadau hyd nes y ceir ymchwiliad

2.—(1) Os yw anifail yn destun hysbysiad o dan baragraff 1 neu yr amheuir fel arall ei fod wedi ei heintio â TSE at ddiben Erthygl 12, rhaid i arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud yr anifail hwnnw o'i ddaliad.

(2) Ni chaniateir symud anifeiliaid sydd o dan gyfyngiadau ac eithrio yn unol â rheoliad 18.

(3) Os yw'r arolygydd milfeddygol yn penderfynu, ar ôl cael canlyniadau profion, nad amheuir bod unrhyw anifail yn y daliad wedi ei heintio â TSE, rhaid i'r arolygydd dynnu'r holl gyfyngiadau ar y daliad hwnnw.

Lladd anifail sydd o dan amheuaeth

3.—(1) At ddibenion Erthygl 12(1) a (2), os yw arolygydd milfeddygol yn amau bod anifail defeidiog neu afraidd wedi ei heintio â TSE, rhaid i'r arolygydd milfeddygol naill ai—

(a) ei ladd yn y daliad ar unwaith;

(b) cyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud yr anifail o'r daliad hyd nes y bo wedi ei ladd; neu

(c) cyflwyno hysbysiad yn cyfarwyddo'r meddiannydd i draddodi'r anifail i fangre arall i'w ladd, ac yn gwahardd symud ac eithrio yn unol â'r cyfarwyddyd hwnnw.

(2) Os lleddir yr anifail yn y daliad (neu os yw'n marw yno), mae symud y corff o'r daliad neu ei waredu, ac eithrio yn unol â chyfarwyddyd ysgrifenedig gan arolygydd milfeddygol, yn drosedd.

Cyfyngiadau ar symud

4.—(1) At ddibenion Erthygl 12(1), yn dilyn achos o amheuaeth o TSE (pa un ai mewn anifail byw neu drwy fonitro)—

- (a) rhaid i arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud i'w ddaliad neu o'i ddaliad unrhyw anifail defeidiog neu afraidd sydd yn yr un daliad â'r anifail defeidiog neu afraidd sydd o dan amheuaeth os yw'r arolygydd yn ystyried y bu'r anifail sydd o dan amheuaeth yn agored i TSE yn y daliad hwnnw;
  - (b) caiff arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud unrhyw anifail defeidiog neu afraidd i unrhyw ddaliad neu o unrhyw ddaliad os oes tystiolaeth y bu'r anifail sydd o dan amheuaeth yn agored i TSE yn y daliad hwnnw;
  - (c) caiff arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud i ddaliad neu o ddaliad lle cedwir anifail a bennir ym mhwynt 1(b) o Bennod B o Atodiad VII, neu lle mae'r arolygydd yn amau y cedwir anifail o'r fath; a
  - (d) rhaid i arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad yn gwahardd symud llaeth defaid neu eifr, neu gynhyrchion llaeth defaid neu eifr, sy'n deillio o unrhyw anifail defeidiog neu afraidd sy'n bresennol mewn unrhyw ddaliad y mae cyfyngiad yn gweithredu mewn perthynas ag ef at ddibenion paragraffau (a) i (c).
- (2) Ni chaniateir symud anifeiliaid na chynhyrchion sydd o dan gyfyngiadau ac eithrio yn unol â rheoliad 18.
- (3) Nid yw hysbysiad a gyflwynir o dan is-baragraff (1)(d) yn gwahardd defnyddio llaeth neu gynhyrchion llaeth o fewn y daliad.
- (4) Os yw'r arolygydd milfeddygol yn penderfynu, ar ôl cael canlyniadau profion, nad yw unrhyw anifail yn y daliad wedi ei heintio â TSE, rhaid i'r arolygydd dynnu'r holl gyfyngiadau a osodwyd ar y daliad hwnnw.

Cadarnhad o TSE (gyda BSE a chlefyd y crafu annodweddiadol wedi eu nacáu) mewn anifeiliaid defeidiog neu afraidd

- 5.—(1) Os cadarnheir bod anifail defeidiog neu afraidd sydd o dan amheuaeth, neu gorff anifail defeidiog neu afraidd, wedi ei heintio â TSE, a bod BSE a chlefyd y crafu annodweddiadol wedi eu nacáu, rhaid i Weinidogion Cymru benderfynu yn unol â Phennod B o Atodiad VII a ddylid—
- (a) lladd yr holl anifeiliaid cnoi cil yn y daliad;
  - (b) lladd yr holl anifeiliaid defeidiog a gafraidd a allai gael eu heintio yn y daliad; neu
  - (c) peidio â lladd unrhyw anifeiliaid sydd yn y daliad.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyflwyno hysbysiad yn rhoi gwybod i feddiannydd y daliad am eu penderfyniad.
- (3) Rhaid i'r hysbysiad bennu—
- (a) manylion adnabod neu gategori yr anifeiliaid (os oes rhai) sydd i'w lladd a'u difa;
  - (b) manylion adnabod neu gategori yr anifeiliaid (os oes rhai) sydd i'w cigyddu ar gyfer eu bwyta gan bobl;
  - (c) manylion adnabod unrhyw ofwm neu embryo sydd i'w ddifa;
  - (d) manylion adnabod yr anifeiliaid (os oes rhai) y caniateir eu cadw; ac
  - (e) y terfyn amser ar gyfer cydymffurfio â'r hysbysiad.
- (4) Caiff yr hysbysiad osod amodau, cyfyngiadau neu ofynion monitro pellach sy'n gymwys mewn cysylltiad â'r penderfyniad yn unol â Phennod B o Atodiad VII.
- (5) Ni chaniateir defnyddio a chludo llaeth a chynhyrchion llaeth sy'n deillio o ddefaid a geifr y mae pwynt 2.2.2 o Bennod B o Atodiad VII yn gymwys iddynt ac eithrio yn unol â'r pwynt hwnnw ac mae methu â chydymffurfio yn drosedd.
- (6) Mae'r weithdrefn apelio yn rheoliad 11 yn gymwys.

Anallu i nacáu BSE mewn anifeiliaid defeidiog neu afraidd

6.—(1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys os cadarnheir TSE mewn anifail defeidiog neu afraidd sydd o dan amheuaeth, neu gorff anifail defeidiog neu afraidd, ac na ellir nacáu BSE.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyflwyno hysbysiad i feddiannydd y daliad yn rhoi gwybod iddo am fwriad Gweinidogion Cymru bod yr anifeiliaid yn cael eu lladd a'u difa, a'r embryonau a'r ofa yn cael eu difa, a'r llaeth a'r cynhyrchion llaeth yn cael eu difa, yn unol â phwynt 2.2.1 o Bennod B o Atodiad VII.

(3) Caiff yr hysbysiad osod amodau, cyfyngiadau neu ofynion monitro pellach sy'n gymwys mewn cysylltiad â'r penderfyniad yn unol â Phennod B o Atodiad VII.

(4) Mae'r weithdrefn apelio yn rheoliad 11 yn gymwys.

Cadarnhad o glefyd y crafu annodweddiadol mewn anifeiliaid defeidiog neu afraidd (BSE a chlefyd y crafu clasurol wedi eu nacáu)

7.—(1) Os clefyd y crafu annodweddiadol yn unig yw'r TSE a gadarnheir mewn anifail defeidiog neu afraidd sydd o dan amheuaeth, neu gorff anifail defeidiog neu afraidd, a bod BSE wedi ei nacáu, rhaid i Weinidogion Cymru, ar ôl cynnal ymchwiliad, gyflwyno hysbysiad yn rhoi gwybod i feddiannydd y daliad perthnasol y bydd yn destun protocol monitro dwysach ar gyfer TSE yn unol â phwynt 2.2.3 o Bennod B o Atodiad VII.

(2) Mae'r weithdrefn apelio yn rheoliad 11 yn gymwys.

Lladd a difa yn dilyn cadarnhad

8.—(1) Os na leddir unrhyw anifail defeidiog neu afraidd y mae'n ofynnol ei ladd gan hysbysiad a gyflwynwyd o dan baragraff 5 neu 6 yn ei ddaliad ei hun, caiff arolygydd roi cyfarwyddyd mewn ysgrifen i'r perchennog ei draddodi i fangre arall i'w ladd fel a bennir yn y cyfarwyddyd.

(2) Mae'n drosedd symud corff anifail o'r fangre lle y'i lladdwyd ac eithrio yn unol â chyfarwyddyd ysgrifenedig gan arolygydd.

Anifeiliaid heintiedig o ddaliad arall

9. At ddibenion pwynt 2.3 o Bennod B o Atodiad VII, os daethpwyd ag anifail a heintiwyd â TSE o ddaliad arall, caiff Gweinidogion Cymru gyflwyno hysbysiad yn unol â pharagraff 5 neu 6 mewn perthynas â'r daliad y tarddodd yr anifail ohono yn ogystal â'r daliad lle cadarnhawyd yr haint, neu yn lle'r daliad hwnnw.

Pori ar dir comin

10. Yn achos anifail a heintiwyd â TSE ar dir pori comin, caiff Gweinidogion Cymru gyfyngu cyfyngiadau ar symud a chyfyngu lladd i ddiadell neu eifre unigol.

Nifer o ddiadelloedd neu eifreoedd ar ddaliad

11. Os cedwir mwy nag un ddiadell neu eifre ar un daliad, caiff Gweinidogion Cymru gyfyngu cyfyngiadau ar symud a chyfyngu lladd i ddiadell neu eifre unigol.

Meddianwyr dilynol

12.—(1) Os newidir meddiannaeth y daliad, rhaid i feddiannydd y cyflwynwyd hysbysiad iddo o dan yr Atodlen hon sicrhau bod y meddiannydd dilynol yn gwybod am fodolaeth a chynnwys yr hysbysiad hwnnw, ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

(2) Rhaid i'r meddiannydd dilynol gydymffurfio â'r hysbysiad fel pe bai'r hysbysiad hwnnw wedi ei gyflwyno i'r meddiannydd hwnnw, ac mae methu â gwneud hynny yn drosedd.

Marwolaeth anifail tra bo o dan gyfyngiad

13. Os bydd farw neu os lleddir unrhyw anifail defeidiog neu afraidd sy'n 18 mis oed neu'n hŷn tra bo o dan gyfyngiad am unrhyw reswm o dan yr Atodlen hon neu Atodiad VII, rhaid i'r perchennog neu'r ceidwad hysbysu Gweinidogion Cymru ar unwaith, a chadw'r corff yn y fangre hyd nes y caiff gyfarwyddyd gan Weinidogion Cymru i'w symud neu i'w waredu, ac mae methu â chydymffurfio â'r paragraff hwn neu fethu â chydymffurfio â chyfarwyddyd oddi tano yn drosedd.

Rhoi epil anifeiliaid defeidiog a gafraidd ar y farchnad

14. Mae unrhyw berson sy'n rhoi ar y farchnad anifail y mae'r person hwnnw yn gwybod ei fod yr epil diwethaf y rhoddodd anifail defeidiog neu afraidd benywaidd a heintiwyd â BSE enedigaeth iddo yn ystod y cyfnod o ddwy flynedd cyn, neu yn ystod y cyfnod sy'n dilyn—

- (a) yr arwyddion clinigol cyntaf o gychwyniad y clefyd; neu
- (b) pan na wnaeth yr anifail arddangos arwyddion clefyd clinigol, dyddiad ei farwolaeth,

yn cyflawni trosedd.

Digolledu am anifail defeidiog neu afraidd a ledir fel anifail sydd o dan amheuaeth neu pan geir cadarnhad o unrhyw TSE

15.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru dalu digollediad i berchennog yr anifail a leddir yn unol â'r paragraff hwn am anifail defeidiog neu afraidd a leddir fel anifail sydd o dan amheuaeth neu a leddir yn dilyn cadarnhad o TSE.

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru bennu categori'r anifail defeidiog neu afraidd yn unol â'r categori perthnasol a restrir yng ngholofn 1 o'r tabl yn is-baragraff (4).

(3) Oedran yr anifail yw'r oedran ar y dyddiad y cyflwynir yr hysbysiad rheoliad 16(3)(d).

(4) Y digollediad sy'n daladwy yw'r swm a bennir yng ngholofn 2 o'r tabl a ganlyn—

Digollediad

<i>Categori'r anifail</i>	<i>Digollediad (£)</i>
Geifr (anifeiliaid gafraidd)	
1 flwydd oed neu'n iau	80
Anifail nad yw ar gyfer bridio, dros 1 flwydd oed	160
Anifail bridio benywaidd, dros 1 flwydd oed	250
Anifail bridio gwrywaidd, dros 1 flwydd oed	350
Defaid (anifeiliaid defeidiog)	
Oen sy'n 1 flwydd oed neu'n iau	80
Mamog fridio sydd dros 1 flwydd oed	130
Hwrdd bridio sydd dros 1 flwydd oed	350

Prisiadau

16.—(1) Os yw perchennog anifail neu gynnyrch yn ystyried bod y digollediad yn y paragraff blaenorol yn afresymol, rhaid cynnal prisiad yn unol â'r weithdrefn a osodir yn rheoliad 12(3) i (7) gyda'r perchennog yn talu unrhyw ffi a godir ynglŷn â'r prisio.

(2) Pan fydd yn cynnal prisiad o dan reoliad 12 rhaid i'r prisiwr brisio'r anifail neu'r cynnyrch yn unol â'r pris y gellid yn rhesymol fod wedi ei gael amdano ar adeg y prisiad gan brynwr yn y farchnad agored fel pe na bai'r anifail neu'r cynnyrch o ddiadell neu eifre yr effeithiwyd arni gan TSE.

Digolledu am laeth a chynhyrchion llaeth a gafodd eu difa yn orfodol

17.—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru dalu digollediad yn unol â'r paragraff hwn am laeth a chynhyrchion llaeth a gafodd eu difa.

(2) Y digollediad sy'n daladwy yw'r hyn y cred Gweinidogion Cymru y gellid yn rhesymol fod wedi ei gael amdano ar y farchnad agored pe na bai'r llaeth neu'r cynnyrch llaeth wedi ei ddifa'n orfodol, a phe na bai'n llaeth a oedd yn deillio o ddiadell neu eifre yr effeithiwyd arni gan TSE.

(3) Os yw perchennog llaeth neu gynhyrchion llaeth yn ystyried bod y digollediad yn yr is-baragraff blaenorol yn afresymol, rhaid cynnal prisiad yn unol â'r weithdrefn a osodir yn rheoliad 12(3) i (7) gyda'r perchennog yn talu unrhyw ffi a godir ynglŷn â'r prisio.